

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carevine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rasta male stvari, a nosloga sve pokvari.“ *Narr. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjene poštarine. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se Via Capuano N.º 1909/1.

Godina III.

U Trstu 1 Oktobra 1872.

Broj 19.

Pogled po svietu.

U Trstu 30 Septembra.

Još i sada sviet govori i novinari pišu o sastanku „vječnoga“ mira, što se onomadne u Berlinu držao, pa nemogu dokučiti ni' umom doseći, kako može belobrk, car Vilim još onako ljubeznivo gledati svoje krupne krup-topove; kako može stara ona ruska lisica, ministar najme Gorčakov, veseliti se i čestitati si, što nije pri sastanku ništa pisano bilo, znajući dobro da pismo ostane a rieči lete; kako mogu nje-koji vojni ministri zahtjevati, da im se više nego prošlih godinali noveca dozvoli, da mogu nove kasarne zidati, oružje nabavljati i ine svakojake vojničke potrebe namirivati; jednom rieči, sviet nemože pojmiti kako još nikako neće da maslina uz Dunav, Sprevu i Nevu raste, već jednako, kao i prije, samo u toplih staklenih postavah nježno čuvana i gojena uspeva!

Raspra medju Amerikom i Engleskom bi sriečno dovršena, pošto su obe strane zadovoljne sa odlukom izabranog žinevinskog suda.

Austro-ugarsko sree sada u Pešti bije, te sva čis i trans Lajtaniija oči onamo uprte ima; a kako i nebi, ta joj se tamo o koži i kesi vieća. Rieč je, tko umie tomu dvie, a tko neumie tomu ni jedne; i doisto: Andrassy je umieo delegacije nagovoriti, pa su liepo sve dozvolile što je pitao, usuprot pako Khunove želje kao da neće biti posve uslišane. Ugarski se Sabor ovih danah Adresami bavi, kojih da je *samo pet*, nu Deakova će bit primljena. I u njoj se kao i u drugih, govori o pravu, koje ima, ne Hrvatska, nego sveta ugarska kruna na Dalmaciju, al tako plaho i obzirno, da se valjda nebi netko uvriedio.

O jadnoj Českoj nam se neće ni govoriti, ta da je sam Car o njoj rekao, da su iz nje učinili novu vojnu krajinu, krvavu indi haljinu!

Pčelarstvo.

(Dalje)

Evo nas, da ovaj put naučimo našega pčelara početnika, kako mu valja roj dočekati i u košnicu spraviti.

Kad se pčelar rojenju nada, mora imati pripravnu svu potrebitu sprav za taj posao. I to prije svega dovoljan broj novih i čistih košnicah, najme po jednu novu za svaku staru. Košnice mu valja vagnuti (spezati), pak će tako moći u svako doba labko znati, koliko su mu pčele privriedile. Zatim mora imati malenu od žice opletenu kretku (gajbu), u koju će, ako to bude moguće, uloviti i zatvoriti kraljicu. Tada kropilo i štrčaljku, kojima će u potrebi pčele vodom poskropiti, da se ukrote, il da niže lete. Onda dugačku motku iliti prut (kolac, mljavicu), jednu il dvie stube, komad dva dro-njka iliti eunje, i najposlje pčelarsku kapu, pčelarsku vreću, pčelarske rukavice i pipu iliti lulu. Pčelarska kapa i pčelarske rukavice hoće mu rabiti, da ga pčele nepiknu ni u obraz ni u ruke. Akoprem, kad se pčele roje, nisu ni na polak onako hude i zločeste, kako u drugih prigodah. I to zato, što tom prigodom nemisle na drugo, nego da se prikupe jedna k drugoj. Izviše ima znati, da su pčele bez kraljice kao bez glave, pa ako bi se tom prigodom ona izgubila il poginula, da bi se i roj razpršio i propao, najme ako se

nahodi već daleko od starog ula. Drugo, ima znati, da je u vrieme rojenja najbolje kraljicu uloviti, jer njom će pčelar najlaglje roj navabiti, kamo ga je god volja. A najlaglje ju je uloviti pod staklenu čašu iliti kupicu (mižolj, žmulj), i to, kad se malo prije rojenja šeće izvana po ulu il pred ulom, il je može bit i na tla pala. Ulovljenu valja zatvoriti u gori napomienjenu kretku, pak će se onda okolo nje roj sakupiti i pčelaru posao olahćati. Treće, valja mu u novovjeku košnicu, u kojoj misli roj nastaniti, metnuti nekoliko satovah (krulah) punih meda, da mu pčele neostanu bez hrane, ako bi nastalo hrdjave iliti slabo vrieme, pak nebi mogle odmah na pašu. Ako neima satja, tada neka barem priliepi u košnicu nešto voska i neka ju podobrahno medom namaže, jer u tako prigotovljenih košnicah pčele radje ostanu.

Kad se pčele roje navadno sjedu blizu pčelnjaka, al mogu i daleko letiti, ako neimaju ondje na što sjesti. Najradje sjedu na što grubâ i tamnâ, zato je pčelarska navada zabiti u zemlju okolo pčelnjaka tu i tamo po koji prut iliti kolac, a na njega privezati suhu koru od kakova drva, da se na njoj ustave. Kad se pčele roje, nemoj hoditi ni pred rojem, ni med rojem, i to zato, da kraljice nepomutiš, jer bi ti mogla začu u koju susjednu košnicu, pa ondje ludo glavu izgubiti. Kad koj ul prvi put roji, kraljica se obično nahodi il u sredini, il na koncu roja. Čim se je vas roj skupio i gdje mu drago ostao, valja ga odmah spraviti, da i drugi ul neuzroji, pak da se dva il više njih neskupe; jer je to veoma neprilično, dapače pogibeljno, naime ako jedan ima oplodjenu, a drugi neoplodjenu kraljicu. Kad su pčele sjele, valja se k njim tiho približiti. Ako je roj ostao na kakvoj nizkoj grani, to ga je onda jako labko spraviti. Jer netreba drugo, nego podložiti odprtu košnicu pod viseći roj tako, da duboko u nju zasjegne, onda udariti močno po grani, i eto ti roja na jedanput u košnici. Zna se samo po sebi, da moraju kod toga posla uvijek dva biti, jedan da drži košnicu, a drugi da udari po grani. Pčele koje su još na grani ostale, il može bit na tla popadale, hoće u kratko vrieme same u košnicu uljesti. Ako se jih još nekoliko skupi na grani, udari još jedan put po njoj. Kad si na taj način roj u košnicu spravio, položi ju na stol i odnesi u hlad, il joj uprav ondje načini sjenu, da se okoli leteće pčele u nju navrnu. Ako je grana tanka, na kojoj roj visi, možeš ju na tiho odrezati i s pčelami u košnicu postaviti, pak onda praznu iz nje izvuci. Ako neima okolo pčelnjaka nizka drvlja, možeš roj dočekati i na porazstavljene okolo njega košate smreke, na koje pčele baš rada sjedu. Kad je vas roj u košnici tada ju postavi na ono mjesto u pčelnjaku, gdje ti ima potom stalno ostati. To valja za roje prvce. A tako zvane pievec i druge, koji neimaju oplodjene kraljice, nesmiješ jih nikad metnuti u sried, nego uvijek na kraj pčelnjaka, da ti u vrieme svojega oplodjivanja nezalete u tudju košnicu.

Ako je pak roj odsio na debeloj grani, il okolo debila, tada ga valja vodom poskropiti, podanje ul postaviti, te ga kakvim namođenim perom polahko unutar trebiti, ili zajimati. Kad se pčele trebe il zajimlju, valja to uvijek činiti odzdoła, a nikad odzgora. Čim je kraljica u košnicu pala, druge će pčele odmah za njom. Kad je roj visoko na drievu odsio, tu ćeš morati po stubi na drievu uzljesti i, ako nemožeš ula, pčelarsku vreću pod roj postaviti, kropilom, il pak štrčaljkom ga poskropiti, te tako na najuredniji način sa svoga sieda grestiti, il strebiti. To se tako čini kad je roj odsio na ta-

D o p i s i.

Iz Pazinščine, 10 Rujna.*)

kvom mjestu, da se nemože bez pogibelji do njega; jer se drugač s njim postupa, kao i onda, kad nizko sjedi. Nego roj, kad vodom poškropi, navadno niže i na narednije mjesto sjede. Pade li ti roj na tla, te se tu na kupce sbira, gledaj uloviti kraljicu, odnesi je u košnicu, pak će ti odmah i pčele za njom. Ako roj leti, a ti imaš kraljicu zatvorenu u krletki možeš ju na dugačku prutu k roju tako približiti, da ju zanjusi, pak si onda s poslom gotov. Ako ti je roj odsio u trnje, u kakvo duplje (dublje), u zid il u kakav prociop, ako ga drugač nemožeš uloviti il izbaviti (izmamiti), tu ti neima druge pomoći, nego ga dimom natjerati, da izajde. Tu će ti dakle trebati tako zvana pčelarska pipa iliti lula (fajfa). Tom prigodom porazvesi nad duplje kakva granja, pak će ti se pčele nanj sbirati. Nada sve nabraš dakle paziti, da kraljicu u košnicu spraviš. Ako ju imaš u krletki, te si ju postavio u košnicu, pusti ju, na slobodu stopram onda, kad je već vas roj unutra, pak se je već podosta i umirio.

Kako se pozna, da li je kraljica u košnici? Ako su pčele s glavama prama vratima ula obrnjene, ako veselo s krileć mahljaju, te se u ulu sve bolje na kup sbiraju, to je znamenje, da je roj srećno spravljen i da ima kraljicu med sobom. Ako su pak pčele s glavama od ula obrnjene i ako braneć od njega bieže, to je znamenje, da u košnici neima kraljice, te da će roj do skora iz nje pobjegnuti i vratiti se onamo, gdje je prije visio, jer je kraljica još tamo, il pak po njoj diši. Takav roj treba još jedanput srotnije nastaniti. Ali roj iz drugih takodjer uzrokal iz košnice pobjegne. A ti uzroci jesu, ako se ul previše na suncu ostavi, il ako ima u njem višo kraljicah, kao što je to obično kod pjevaca i drugacah, pak još nisu pčele suvišnih il nepotrebnih umorile. Drugac i pjevac se navadno sieđu u toliko kupovah, koliko ima kraljicah. Toga radi, da roj neizgine, dobro je suviše kraljice poloviti i samo onu ostaviti, kod koje ima najveći kup pčelah. Ako više košnicah na jednom roji, da se nepomješaju, valja jih čim pokriti na svom sjedu, il svakoga u svoju vreću uloviti, pak onda u odredjene nove košnice jednoga po jednim spravljeti.

Ako je roj u zraku i misli dalje letiti, pčelari svjetuju, da treba vodu tako u zrak štrcati (prskati iliti brizgati), da kapi odozgor na roj priprše, kao da dažd iliti kiša pada. Ali to se nesmije učiniti, dokle nije vas roj u zraku. Jer ako bi se učinilo med rojenjem, bojeć se da je dažd, pčele bi se povratile u svoju staru košnicu, pak se već nobi nego po pódne, il stopram drugi dan rojile. Mjesto vode, može se upotrebiti i sipka i suba zemlja, il jako sitan piesak. Već puti se dogodi, da se je kraljica izgubila. Tada roj kao bez glave po zraku poleta i najposlje se u staru košnicu povratiti. Onda treba, da ju iščeš, koja se najveć puti najde blizu ula, gdje na tlih leži sa malom četicom pčelah. Uhvati ju u krletku i njom roj navabi u pripravljenu košnicu na onom mjestu, na kojem je stara stajala, pa kad su sve unutra odnesi ga, gdje ga misliš stalno ostaviti, a staru postavi opet na svoje prvašnje mjesto. Ako je pak kraljica prestara, onda je bolje noka se vrati roj i bez nje u staru košnicu, koja će 3, 7 il 9 danah poslje rojiti, pa će imati mladu, dakle još neoplóđjenu kraljicu. Ako se je roj povratio u stari ul, prije nego si kraljicu našao, povrati mu ju, pak će drugi dan opet rojiti, a ti ćeš kraljicu opet na tlih naći. U tom slučaju postupaj, kako ti je već gori rečeno.

Ako ti odmah za prvim hoće drugi ul da roji, da ti se roje nepomješaju, možeš ga i zataknuti, pa odnesti hitro na drugo mjesto, neka tamo roji. Po rojenju postavi stari ul na svoje staro mjesto, da se pčele, što iz paše dolaze, imadu kamo vratiti. Ali tu treba jako paziti, da ga nezatakneš ni prerano, ni prekasno, kad je već najme pol roja u zraku, jer ti se lahko pokvari. Ako pak nemožeš nikako rojenja prepričiti, nego vidiš, da će ti se najbrže u zraku dva il više njih sastati: da se to nedogodi, naveži na dugačak prut zapaljenu dimeću cuju, pak maši njom u zraku naprama nadolazećemu, i tako će ga dim drugamo zavrnuti. A kad to bude, lahko ćeš jednoga i drugoga obrediti.

(Štediti će.)

Poslje naših zadnjih izborah talijanski odavilje dopisnik jest gotovo pobiesnio. Kad nebi bilo smiešno, bilo bi strašno gledati, kako se siromah previja, kako mahota, kako se pjeni, kako zubima škriplje, kako plaho gleda. A kako i nebi, kad je bio namislio upreći u svoj jaram svu našu prostranu obćinu, pak mu je jest uteklo ciele dvie trećine?

Nego znate li, kôga u svom bjesnilu krivi, što mu se naš narod nije dao upreći i ovaj put, kao uvijek dosada? Mislite li, da sam sebe i nevaljalost svojih načelah? Mislite li, da nastavša nova vremena i probudjenu svijest ovoga pu-ka? Nipošto, već veli, da tomu nije kriv nitko drugi, nego popi, kojih pogrđnim talijanskim imenom zove: *i veri e la propaganda nera*, što će u našem jeziku reći: *crne duše i crno kotilišće!* Poradi toga nije u svojem dopisu ostavio na njih ni jedne čitave dlake, nego vam jih je opisao i opsovao tako, kako da su sad iz pakla iztekli, da sgrizu i progutaju, na koga se god živâ namjere. I kad bi bilo istina, što im spočituje, to bi morala vlada svih polvatati i okovati, da već svijetu neškoda. Jer veli, da su to ljudi, koji siju medju narodom mržnju, razdor i neslogu (*propaganda che somèna ovunque odi e discordia*); nadalje veli, da su to ljudi opaki (tristi), ljudi zlobni (maligni) i glupi smatljivi (*sciocchi nestatori*); onda kaže, da su poznati neprijatelji prosvjete, napredka i svake slobode (*noti nemici nostri e di ogni libero ordinamento sociale*); naposljedku zaključuje, velod, da neišću drugo, nego kako bi u tmuni i mraku došli do svojih sanjarskih i sebičnih namjerah (*che negli effimeri trionfi dell'ignoranza vedono ormai l'unico mezzo per realizzare le utopistiche ed egoistiche loro vedute*). Takovi su eto zlodjelnici i takove nakaze naši popi pod perom talijanskoga iz Pazina dopisnika!

Čovjek, koji ovako piše, nepiše kao čovjek, nego kao hulja, dočim nije u stanju dokazati ono što piše, onda kad piše i ondje, odkud piše. Zato za huljenje takova ljudurine pametan čovjek nemari više, nego mjesec kad bjesan pas na njega laje.

Nu čovjeku se ipak od biesná, psa valja čuvati, a tako isto i od takovih ljudi. A kad se takovi ljudi počnu narivati narodu, da ga usreće, onda su borme nastala ozbiljna vremena, pak je svaki pošten dužan dignuti proti njim svoj glas, a najme svećenici. Ja neznam, jesu li se, nisu li se svećenici iliti popi dosad miešali u obćinske izbore; al vidim, da će se odsad morati, i to poradi duše i svojega svećeničkoga stališa. Jer tko onako psuje i mrzi na svećenstvo, taj mrzi i na sveti zakon božji. Pa što bi bilo od naših obćinah, kad bi takovi ljudi došli u obćinska zastupstva? Prije petdeset godinah u naših bi se crkvah marva iliti govoda zatvarala; a naš slavenski i talijanski pak u Istri podivljačio bi, kao u stara poganska vremena, gažen i guječen od jačega od sebe. Jer sloboda, za kojom idu takovi ljudi, nije sloboda nego samovolja bez ljubavi, prava i pravice. Takova sloboda krati narodu i njegov materinski jezik, kao što ga krati n. p. nam u Istri. Tu se već dakle očito gaze ne samo pisana, nego i naravska prava čovječanska. A baš u tom stoji jezgra neznabožtva i poganstva. Na temelju te slobode danas nam se krati jezik, a sutra bi nam se uzkratilo ići u crkvu. Takova sloboda već se sad tuži na svećenike, ako koga poduč, kako ima glasovati; nebi li jim dakle najdalje sutra da može zabranila, da već nesmiju puku ni u crkvi govoriti? Neprestano viču: prosvjeta, prosvieta! Ali prosvjeta, za kojom idu takovi ljudi, nije ona tiha i pitoma kršćanska prosvjeta, kojoj je Spasitelj svijeta temelj postavio; nego strašno noćno sjevanje i bljeskanje, koje putnika zaslepljuje i najzad u propast i bezdan zavara. To se vidi najbolje iz onoga, što sam već rekao gori o njihovoj slobodi. Zato oni, koji su od Boga postavljeni, da budu svieća medju narodí, nesmiju mućati, nego moraju podignuti svoj gromki glas, kao proti bezvjerstvu takovih ljudih, tako i proti sva-koj njihovoj nepravdi, hraneć zakon, pravo i pravicu. A to su svećenici.

*) Slučajno zakašnjeno.

Jelte, gospodine dopisniče, da su ono bila za vas liepa vremena, kad je naš siromašni narod, i tu i u svoj Istri, nasliepo slušao samo vas i vaše politične prijatelje? Onda je to bio narod *comme il faut!* A sad, jer vas već neće, da sluša — sad je to narod tup, sliep, neuk i lahkovjeran; narod, koji je upropastio mnoge svoje stare občine, a sad da hoće, da upropasti i Pazin; narod, naposljedku, tako bez glave i mozga, da vam ga je muka gledati, kako se tobože daje voditi na način nieme živine (*quale branco di armenti!*)! Takovi su ti eto, moj mili narode, troji nekađašnji tobože prijatelji. Sad te evo pred svetom grde, što jih nisi slušao, a da jih budeš poslušao, u obraz bi ti se smijali. I u tom stoji sva razlika među sad i nekad!

Ali, na koncu, poganska politika tih ljudih nije samo griješna, nego je i smiešna, jer čujte, što ta mudra glava još piše. Čudom se jadan čudi, što se na pazinskom dogovoru nismo dali uglaviti, da nije tobože pravo, što smo mi hotjeli, da izaberemo 20 zastupnikah, a Pazin samo 10. Onda nadalje veli, da je na koncu njegova stranka bila tako pomirljiva, da bi nam bila dragovoljno dopustila izabrati i 15 zastupnikah od 30, iliti, po njegovom broju, nadpolovičnu većinu (*l'assoluta maggioranza*), al da se mi nismo ni u to dali. I onda priznaje, da neizmierna većina biračah pripada našoj stranki, pak da smo zato i predobili (*per la stragrande maggioranza dei loro elettori*). Pa se naposljedku ipak tuži, da će sad u Pazinu vanjski gospodariti. Kako vam se rači ova pripovjedica? Ja mislim, da je pazinski dopisnik hotio, da tim pokaže, koliko ima on i njegova stranka soli u glavi. Hotjeti da ubere manjinu, tko ina većinu. *Perbo davvero!* Ustavni zakon veli, da se manjina mora pokoriti većini; a njemu evo nije pravo, što sad u Pazinu neće pazinci gospodariti. Takovi su vam eto ti naši *liberali alla moda!* — Gorirečeni dopisnik napada takodjer i zastupstva bivših vanjskih obćinah, nu nadamo se, da te mu ovi na to znati odgovoriti kako treba.

Neukû Nauka.

Ciepanje kozicah iliti boginjah

od kolike je koristi vidi se iz sliedećega. Od godine 1834 svakomu se Prusu jedva postane vojnikom ciepanju kozice, bile mu one i prvo kada ciepane ili ne. Od ljeta 1825 do 1834 to jest prije nego li bi uvedeno u vojski primorano ciepanje, umirahu svake godine od kozicah oko 50 vojnikah. Od kada pako bi započeto ciepanje kozicah, prve jih godine umre samo 4, a druge i tretje jedan sam, akoprem baš tada strašno se kozice razprostirahu med ostalim pukom. Ljeta 1853, med 17 milijunah ljudi, pogibe jih od kozicah 6734, dočim med 120,000 vojnikah jedan sam; opet, ljeta 1858 preminu od kozicah u Kraljevini pruskoj 4691 osoba, a u svoj pruskoj vojsci — nijedan.

Ako se dakle promisli, da uprav u vojništvu, gdje radi tjesnoće stana i drugih okolnostih svaka se jetljiva bolest jako lahko razprostire, pa ipak postignuli su se tako srićeni uspjeti; doisto svaki se lahko može uvjeriti, da baš u čovječjih rukah stoji uništiti ovu strašnu bolest, i to: *ponorjenim ciepanjem kozicah.*

Pivnicu iliti konobu očistiti od pliesni.

Pljesniva i drugacije nečista pivnica je vinu škodljiva i nezdrava; s toga budi vinaru prva skrb i briga, držati ju čistu. Najviše ju nečistom čini pliesa, koja se drvenih stvari hvata iliti lovi, onda tonjav zrak, koji s vinom u doticaj dolazi (dotiče se). Tomu se može predusresti (doskočiti pomoći) sumporom ili solikom (klorom). Upali u pivnici sumpora, da se ciela pivnica napuni sumpornim plinom iliti gasom (sumpornom sukiselinom) ili pako mjesto sumpora napuni pivnicu solikom, a to se čini ovako: Odvagni jedan diel obične kuhinjske soli, ter ju polij sa druga dva diela sumporne kiseline (vitriola), nešto vodom razredjene, pak će ti se iz ove smiesi umah razviti solik. U jednom i drugom slučaju

treba prije pivnicu dobro zatvoriti, da nebude nigdje veće školje (luknje), kuda bi mogli plinovi izlaziti. Kod drugoga pak postupka, ukloni se (pobjegni) umah, kako si kuhinjsku sol polio sumpornom kiselinom, jer pluća netrpe solika, pa ako bi ga dihanjem mnogo udahnulo, il urisnulo, moglo bi ti opasno biti. Zato otvoriv pivnicu, treba da se prozrač i provjetri prije, nego nutar uležeš. To se može češće ponoviti prema tomu, kako je pivnica opet opljesnivila.

Franina i Jurina.

Ju. Ča govore, Franino, kada će se odpret železnica od sv. Petra na Reku?

Fr. A Bog si ga zna kada: neki vele da još ovo podzime, a neki da neće najbrže do novoga leta.

Ju. Ala koliko od njih će se gorko plakat, kada to bude.

Fr. Jumače, Jurino, zač plakat, ter temu se svi vesele i komaj čekaju, da i ove naše strani malo oživeju.

Ju. Oživeju, oživeju, kako da nisu već sada još i preveć žive; uprav onem će mačka krepat, ki sada po cele noći tarankaju i halabuće, a kada se železnica svršši, neće već imet oni silni delavei s čim duhtorat i pijančevat po oštarijah.

Fr. A neka šparaju, i sada malo vino vodne, da nebudu kašnjenje morali samom se vodom zalevat.

Ju. E, kad bi ti ljudi znali, da više valja prišparana riba, neg pojeđen vol!

Različite viesti.

* (Iz Pazina) doznajemo, da se je bilo tamošnje novo občinsko zastupstvo na 16 prošloga mjeseca skupilo, da si izabere poglavara (Podestù); nu, buduće da u taj važni čas 9 pazinskih zastupnikah nehtjedoše ulizti u vječnicu, bi zaključeno, da se zastupnici radi nedostatna broja, opet skupe u tu svrhu na 21 t. m.

* (Putovanja.) Nj. V. Nadvojvoda Albert odputovao je prošlih danah u Dalmaciju, ter kako pišu pregledati će Vis, Budvu, tvrđjave Kopač, S. Spiridijun, Kozmač, zatim Rizan, Ledenice, Dragalj, Crkvice, Kotor, Novigrad, Dubrovnik, Metković, Župu, Sinj, Spljet, Trogir, Sibenik, Drniš, Knin, Kistanje, Benkovac i Zadar. — Tajnik ovoga e. k. pomorskoga namjestništva Tomasini putuje sada po Dalmaciji, da razvidi kako tamo naprieduju poduzeta pomorska dela, i od kakve su koristi novonamešćeni e. k. tehnički urednici po primorju. — Čuvar ovdješnjega Muzeja Dr. Simenu Syrski otišao je u Istru i Dalmaciju, da prouči na mjestu u kakvom se stanju nalazi tamošnje ribarstvo, i da ujedno pokupi za bečku izložbu pojedine sprave raznih vrstih ribarenja.

* (Povednja) u okolici Koparskoj prozrokova ovih danah veliku škodu. Ne samo da je raznesla zemlju od njivah i vinogradah, razrovala ceste i puteve i iskorenila stabla; nego još i toliki strah ljudem zadala, da su bili usiljeni bježati na krovove kućah i na visoka se drva penjati.

* (Previšnja amnistija.) Nj. e. k. apost. Veličanstvo blagoizvolilo je kako pišu u „Obzoru“ na predlog glavnoga zapovjedništva u Zagrebu sve graničare, koji su radi učestvovanja kod rakovičke bune bili osudjeni — ukupno 35 — premilostivo pomilovati. Ustaše pušteni su na rodjen dan Nj. Veličanstvo, iz ogulinskoga zatvora. Ujedno je i 71 krajišniku, koji su bili radi šumskih kvarovah odsudjeni, kazan oproštena.

* Ovih danah izašla je ovdje izpod tiska slovnica za talijane, koji žele njemački jezik naučiti. To spominjemo zato, jer je djelo našeg zemljaka *Fr. Tomičića iz Rieke*, koj ga je osnovao na velikom pedagogičkom načelu: **Od poznatoga, na nepoznato.** te tako izvrstno izveo, da će se zastalno dugo za njim spominjati.

Sa trščanskoga tržišća.

Šenice bolje vrsti nema na tržišću, i dobro traži se, cijena je f. 8.40 za 116. Kukuruz se slabo prodaje, roba od Galaca po f. 4.40., slabija po f. 4.10 do f. 4.20 za 116. Sve drugo žito slabo se traži. Ulje se dobro traži cijena je malo bolja, prodaje se po f. 27.50 do f. 28 za barilo. Riza cijena čvrsta, što dodje odmah proda se. Talijanska po f. 9.50 do 9.75 Ingleska po f. 8.10 do f. 8.40. Vuna debela zane-marena, robe mlogo imade, cijena je f. 56 do 60 srebra.

Prva obća osjguravajuća banka

SLOVENIJA

u Ljubljani počima svoje djelovanje i to najprvo osjguravanjem *proti škodi od požara, stricte i razlete (esplosione) dne 20 Septembra 1872.* po svih slovenskih predielih. U pokrajinah dotične će se prijave primati kod *postavljenih okrajnih zastupstvih, u Ljubljani pako pri istoj banki na glavnom trgu br. 10 I. kat.*

Dokora će se takodjer započeti osjgurivanje:

a) *proti škodi na imetku, koji se prevaža budi vodom budi kopnom;*

- b) *proti škodi od tuće na polju;*
- c) *proti škodi ako se zrcala razbiju;*
- d) *na čovječje život u svakom slučaju ovoga osjguravajućega odsjeka, osjguravanje dohodakah i ustanovljenje baštiniških društvah.*

Glavnica će banke „Slovenije“ iznašati **2.000.000 for. a. v.** i tim će se novcem na sliedeći način razpolagati:

- a) *Skontiranjem mjestnih i domicilnih mjenicah;*
- b) *posudom na državne i industrijalne papire;*
- c) *posudom na nepokretna posjestva;*
- d) *posudom na pridjelke, obrtnikom, skupštinam i obćinam uz dovoljno jamstvo.*

Svake će se godine porazdieliti 15% čistoga dohodka na dobrotvorne svrhe.

Dotična se pravila na zahtevu bezplatno dobivaju.

U Ljubljani 15. Septembra 1872.

Leopold knez i stari grof Salm-Reiferscheid
predsjednik.

Dr. Etbin Henrik Costa
podpredsjednik.

Miroslav pl. Tremenstein
voditeljni ravnatelj.

Kretanje austrijanskih brodovah

od 16 do 30 Septembra.

Dojadriili u — iz

Trst: *Equo Santorina. — Rosa Odeso. — Francesca, Nuovo Anno Smirne. — Alessandro B., Amur, Armelin Kavale. — Nauta Micoih. — Voluntas Kardifa.*
Alesandriju: *Ursula Kardifa — Cetinjo Liburno Marsiljo. — Amelia Trsta.*
Amburg: *Marino Nikolajova.*
Anversu: *Eros Girgenti. — Figlio Karloforta. — Sini Krca. — Due Fratelli Buenos Ayresa.*
Bordò: *Barono Vraničan, Medea, Figlia Maggiore Trsta.*
Bristol: *Anna S. Odeso.*
Bravershaven: *Araklo Matutino Njujorka.*
Buenos Ayres: *Clita Taragone.*
Carigrad: *Elena Kovačević Marjupolja. — Vučićići Londro. — Rahef Leita.*
Cet: *Armonia Odeso. — Unione Kaljari. — Dampier, Nereo, Absburgo Matilde, Pepi Trsta. — Pepina Carigr.*
Dunkerk: *Uranio Ales. — Maria, Fanny Njujorka.*
Falmut: *Mojus Brdiansko. — Vojoada Taganroka. — Slavomir Sulino.*
Flesingu: *Emma Karloforta.*
Genovu: *Romano C., Marietta Odeso. — Miljenko Marjupolja.*
Glasgov: *Iri Algira. — Milla Teodosio.*
Glucester: *Piermo Ibrajle. — Jakob Taganroka. — Paolina Odeso.*
Gravesed: *Mini P. Formose.*
Honkong: *Eugenio Kardifa*
Hal: *Emulo Ales.*
Kardif: *Daar Bordò. — Triade Orana. — Sem Dublinu.*
Kork: *Giorgio Taganroka. — Guido Samsuma. — Sator Sulino.*
Lisbonu: *Favita Carigr.*

Londru: *Coerniy Trsta. — Peleg Ranguna. — Antonio Luka, Kostanco Drago G., Girgenti Strossmayer Bahio. — Prvi Dubrovački Jamjko. —*
Marsilju: *Nettuno, Obilić Odeso. — Due Figlie, Urmenj Trsta.*
Mesinu: *Dragu Annetto, Varno. —*
Montovideo: *Njord Bremo.*
Njujork: *Anna Njuporta.*
Njukastl: *Archimede Micoih.*
Njuport: *Madagascar Glucestra.*
Odesu: *Camila, Blantina Kardifa. — Enoch Siro. — Nuovo Guglielmo Piraju. — Antonietto, Lameh, Matusalem, Caterina Stuch Carigr.*
Piroj: *Skanderberg Njukastla.*
Rošfort: *Annetta Trsta.*
Sild: *Reno Dunkerka. — Mida Londro.*
Svanseju: *Nazionale Rošforta.*
Trun: *Amor Larno.*
Vaterfort: *Mosorska Vila Odeso. — Margherita Sul ne.*

Odjadriili iz — u

Trst: *Regina dal Cin, Sara Marsilju. — Lemnos, Orieni, Voloscano, Mio Figlie Cot. — Nuovo Ciriaco, Checco Ales. — Ero Carigr. — Arfaksad Odesu.*
Alesandrije: *Civilti Njujork. — Paolo Trst. — Unico, Rimedio Carigr. — Danac Succ.*
Algira: *Zivio Anversu.*
Anverse: *Sansone Njukastl. —*
Belfast: *Barone Eitöds Trun. — Brdjanske, Pace P. Londru.*
Carigrada: *Duo Cognati, Temi, Columbus, Nemesi, Ljubezni, Provi Odesu. — Olimpo Liverpool. — Betti, Mira, Ariosto Kork. — A. T. Luković, Cam Galac. — Gregorius, Franciha O., Trst. — Gusto P., Sveti Križ*

Marsilju. — *Kalk Cet. — Europa Londru. — Lauro Dunkerk.*
Ceta: *Ivo, Nho, Carmella Porto Said. — Romano Carig. — Vitez Njujork.*
Falmuta: *Arturo Grimsby. — Ruth Limerik. — Eva Amburg. — Fanny Lin. — Anna S., Bristol. — Jona Vaterfort. — Giano Hul.*
Filadelfie: *Orfeo Kvinstovn.*
Genove: *Nettuno Marsilju. — Časni, Tauro, Maria R., Vesta Carigrad.*
Girgenti: *Nikolas Njujork.*
Kardifa: *Otao Miho Bombaj. — Madre Maria Odesu. — Erminia Ales.*
Karloforta: *S. Vid Svanseju.*
Kukstavn: *Alceste Bahiu.*
Loita: *Sabioncello Njujork.*
Limerika: *Essa Filadelfiju.*
Liverpula: *Ture, Njujork. — Anna Maria Rio Janeiro*
Livorna: *Comendatore Tonello Anversu.*
Londonderry: *Abraham Njujork.*
Londro: *Fido Njukastl.*
Malte: *Pasqualina, Marte, Ivo Marsilju. — Tom Kork. — Concordia Ingl.*
Marsilje: *Egle Ales. — Milla F., Carig. — Triton, Ramu Njujork.*
Njujorka: *Leopoldina Bauer Ingl. — Omar Nant. — Garta Trst. — Gjurko, Libertas Kvinstovn.*
Njukastla: *Esther Mlecc. — Factis non Verbis Kaljari.*
Njuporta: *Pensiero, Vergo Mlecc.*
Odeso: *Tonko B. Kork.*
Palmuta: *Marco Primogenito Svanseju.*
Ranguna: *Isak Europu.*
Soluna: *Tri Brata Carigr.*
Silda: *Helgoland, Vice Tone Ales.*
Smirne: *Eden Marsilju. — Sloboda Falmut.*
Svanseje: *Miro Ales.*

Tèk Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 30 Septembra 1872.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	—
Careki dukati (cekini)	5.24	5.25	5.27	5.26	5.26	5.26	—	5.26	5.26	5.25	5.25	5.25	5.25	—	—	—
Napoleoni	8.70	8.73	8.75	8.77	8.78	8.78	—	8.78	8.75	8.76	8.78	8.78	8.78	—	—	5.26
Lire Ingleske	10.99	11.02	11.05	11.06	11.05	—	—	—	11.02	11.02	11.02	11.03	11.03	—	—	8.76
Srebro prid (aggio)	107.75	108.—	108.50	108.65	108.65	108.65	—	108.75	108.50	108.50	108.40	108.50	108.35	—	—	11.04
																108.35

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Karabalić.

Tisk. Sinovi K. Amati.